

Sondaj național de opinie

Octombrie 2008

Rezultatele cercetării

Maria Rosetti 36 Sector 2 București România
Tel: 021 / 211 21 87 Fax: 021 / 211 21 88
office@ccsb.ro

www.ccsb.ro

Metodologie

- **Universul cercetării** Populația adultă (18+) neinstituționalizată a României
- **Volumul eșantionului** **1.107** persoane
- **Eșantionare** Eșantion stratificat cu selecție probabilistă a persoanelor
- **Reprezentativitate** Eșantionul este reprezentativ pentru populația adultă neinstituționalizată a României, cu o eroare tolerată de **± 3.0%**, la un nivel de probabilitate de 95%
- **Validare** Eșantionul a fost validat pe baza datelor INS din Anuarul Statistic 2007 și a recensământului populației din 2002
- **Perioada** 25 – 27 octombrie 2008

Principalele concluzii

Teme de preocupare publică

- Temele de preocupare publică ale românilor prezintă o **persistență** specifică fenomenelor sociale de adâncime, cu evoluție lentă.
- Astfel, după cum știam deja din cercetările anterioare, românii sunt preocupați de teme ce țin de **calitatea vieții** (siguranța materială, nivel de trai, bani, salarii, pensii, asistență socială, sănătate și bătrânețe), preponderent din perspectiva **categoriilor sociale defavorizate** (bătrâni, săraci, șomeri)
- Alte teme de preocupare semnificative țin de **situația economică** (locurile de muncă, criza economică, forța de muncă, agricultura, băncile), de **calitatea actului politic și administrativ** (corupție, minciună, competență), de problemele legate de **infrastructură** și de cele ce țin de **sistemele de educație, sănătate și justiție**.

Votul politic

- **Două treimi** dintre români se declară **interesați** de alegerile parlamentare uninominale care urmează să aibă loc în această toamnă. Tot două treimi declară că **vor merge sigur la vot**.
- Dacă îi scoatem din calcul pe cei care nu sunt în țară, rezultă că la intersecția dintre interes și intenție de participare la vot se află ceva mai puțin de jumătate dintre români: **44% din populație**, adică **8 milioane de români care estimăm că vor participa la vot**.
- **Votul politic generic nu prezintă evoluții semnificative** de la septembrie la octombrie.
- Dacă duminica viitoare ar avea loc alegerile, **Alianța PSD + PC** ar fi posibil să obțină pe vot generic **37%** din voturile valide ale alegătorilor, **PD-L 35%** și **PNL 18%**. Singurul alt partid care ar mai intra în parlament ar fi **UDMR**, cu **6%**.

Principalele concluzii

Estimarea câștigării alegerilor

- În cazul partidelor există o **discrepanță între intenția de vot și estimarea câștigării alegerilor**. Cu cât partidul obține mai multe voturi, cu atât discrepanța este mai mare, lucru de altminteri identificat și în alte cercetări, și în România, și în alte țări.
- Astfel, sunt mai mulți dintre cei care cred că PSD + PC sau PD-L vor câștiga alegerile decât dintre cei care votează cu aceste partide. În schimb, de la PNL încolo, sunt mai puțini cei care cred că partidul respectiv va câștiga alegerile decât cei care votează efectiv cu el.
- Aceste diferențe ne oferă informații despre **percepția de putere** a partidelor respective, lucru care poate **influența la nivel motivațional** atât votanții, cât și activiștii.
 - **Alianța PSD + PC**: un sfert din populație votează cu Alianța PSD + PC, însă mai mult de o treime din populație (37%) consideră că aceștia vor câștiga alegerile. Deci un câștig semnificativ, de 14 puncte procentuale.
 - **PD-L**: 22% votează cu PD-L, iar 26% consideră că va câștiga alegerile. Tot o diferență pozitivă, însă evident mai mică, de 4 puncte procentuale.
 - **PNL**: Votanții PNL sunt 11% din total populație, însă doar 8% consideră că acesta va câștiga alegerile – deja o diferență negativă, de 3.

Alianța de guvernare

- Nici structura alianțelor politice preferate **nu prezintă modificări semnificative** de la septembrie la octombrie.
- Cea mai agreată alianță de guvernare ar fi cea dintre **PSD+PC și PNL** (27% din total răspunsuri, i.e. 41% din răspunsurile valide), urmată de fosta alianță ADA: **PD-L + PNL** (21% din total răspunsuri, i.e. 32% din răspunsurile valide). Cea mai puțin alianță agreată de mai puțini dintre români ar fi cea dintre **PSD+PC și PD-L** (doar 16% din răspunsuri, adică 25% din răspunsurile valide). O treime (35%) din cei care intenționează să meargă la vot nu au o alianță preferată.

Principalele concluzii

Afirmații asociate cu partidele politice

- Am propus o listă de 16 teme de preocupare / probleme, rugând respondenții să menționeze partidul care ei consideră că este cel mai capabil să le rezolve.
- Principalul rezultat al acestui modul de cercetare îl reprezintă faptul că **structura răspunsurilor nu diferă semnificativ de cea a votului.**
- Cu excepția temei **măririi pensiilor**, care este atribuită **Alianței PSD + PC** în mai mare măsură decât votul primit, nici un alt partid nu se asociază mai puternic decât ponderea sa de vot cu vreo temă de preocupare publică.
- Acesta este un semn de **nediferențiere ideologică și tematică.** Românii votează partidele politice pe alte considerente decât cele de separație tematică.
- Direcția de raționament este **de la partid la temă** (*"Votez cu partidul X, deci cred că acest partid este în stare să rezolve toate temele, nediferențiat, și Y1, și Y2, și... etc."*), și nu de la temă la partid (*"Cred că partidul X este mai în stare să rezolve tema Y, care pe mine mă preocupă, deci voi vota cu acest partid"*).
- **Motivația de vot** trebuie, în consecință, căutată **în altă parte**, cel mai probabil în raport cu personalitățile politice ale fiecărui partid, ori cu votul negativ. Repet: singura excepție în această nediferențiere tematică o reprezintă tema măririi pensiilor.
- De observat felul în care Alianța PSD + PC reprezintă singurul partid cu un **potențial de vot neexplorat.** Acest rezultat concordă cu cel prezentat anterior, privind discrepanța dintre vot și estimarea câștigătorului.

Principalele concluzii

Primul Ministru al României

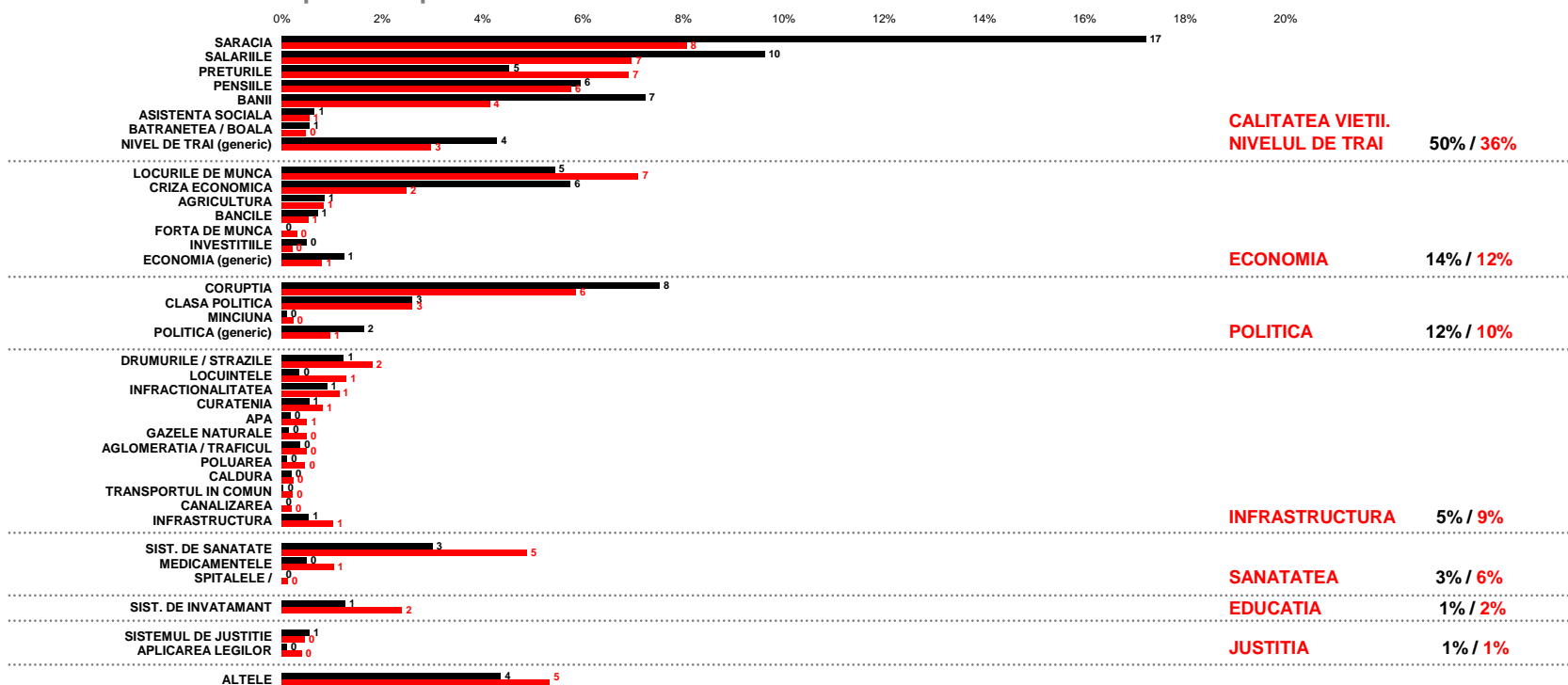
- Și la nivel spontan, de întrebare deschisă, și la nivel asistat, de listă prezentată, apar aceleași nume deja consacrate: **Stolojan, Geoană, Isărescu, Tăriceanu**.
- **Stolojan** continuă să conducă, cu **30%** dintre opțiunile valide. Este urmat îndeaproape de **Geoană**, cu **28%**. La ceva mai mare depărtare, pe un palier în jurul lui 20%, **Isărescu (21%)** și **Tăriceanu (19%)**.
- De remarcat evoluția spectaculoasă a lui **Mugur Isărescu**, cel mai probabil datorită mediatizării sale de manieră pozitivă în contextul crizei financiare și rolului pe care l-a jucat în atacul celor trei bănci la adresa monedei naționale.

Teme de preocupare. Spontan

Care considerați că sunt cele mai grave trei probleme cu care se confruntă oamenii din localitatea dvs. în momentul de față?

Întrebare deschisă. Răspunsuri spontane

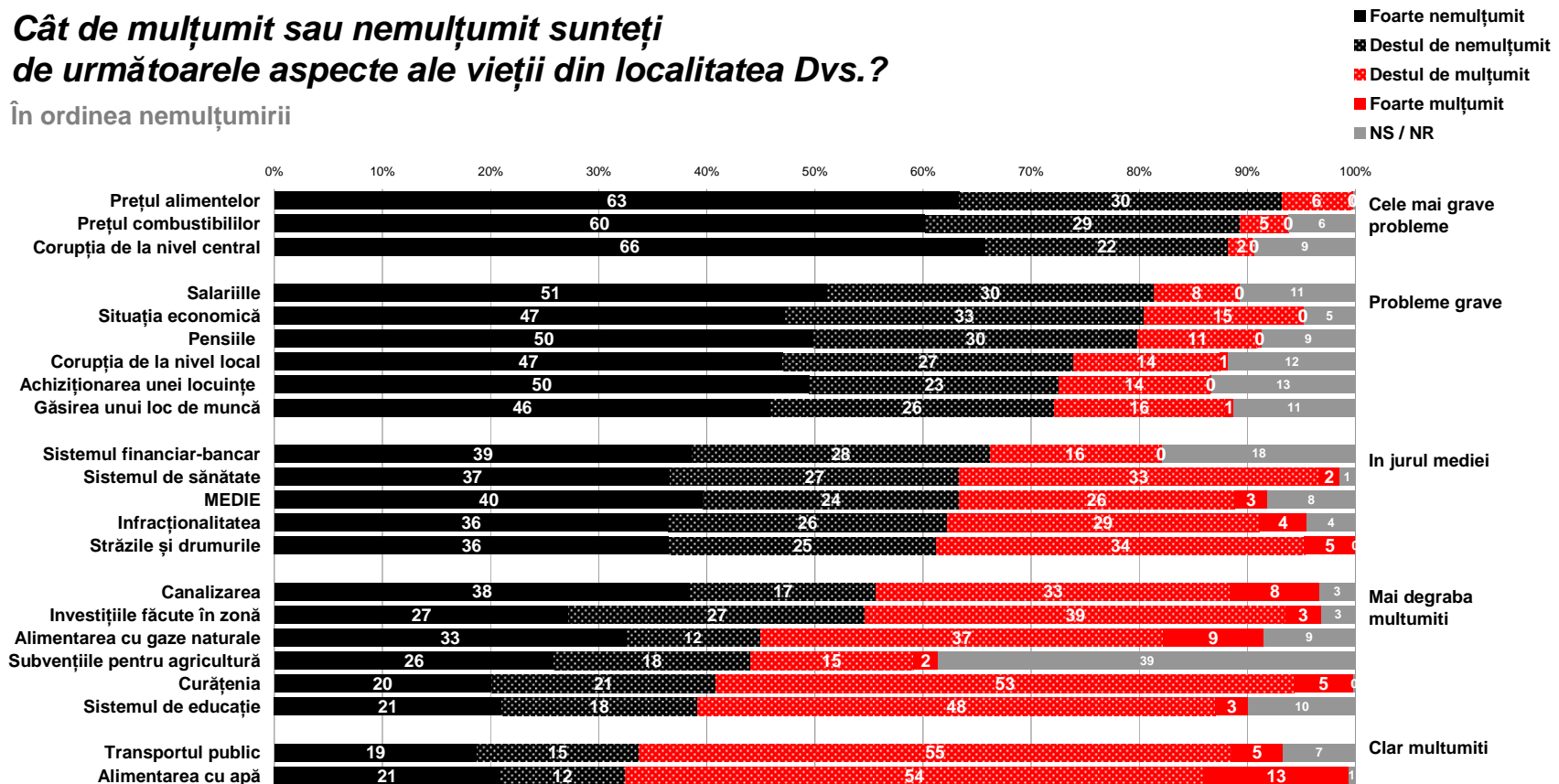

Teme de preocupare. Asistat

Cât de mulțumit sau nemulțumit sunteți de următoarele aspecte ale vieții din localitatea Dvs.?

În ordinea nemulțumirii

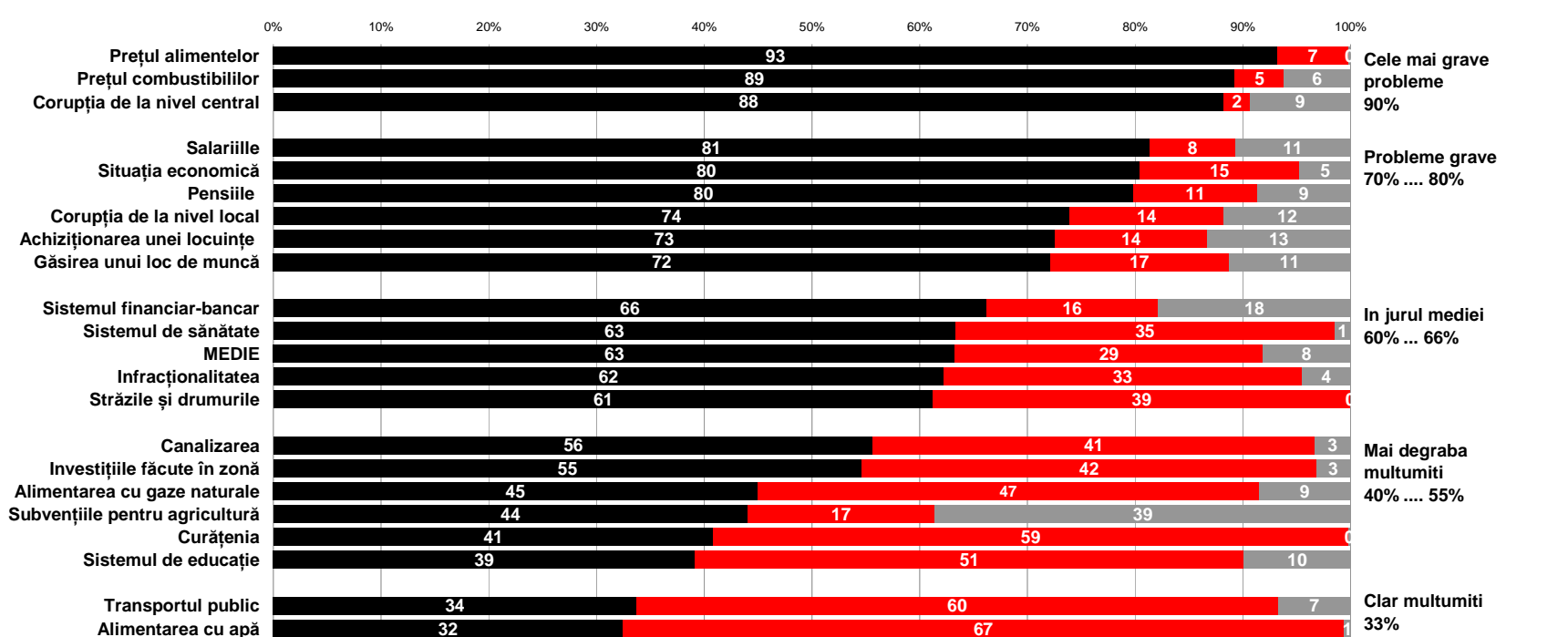

Teme de preocupare. Asistat

Cât de mulțumit sau nemulțumit sunteți de următoarele aspecte ale vieții din localitatea Dvs.?

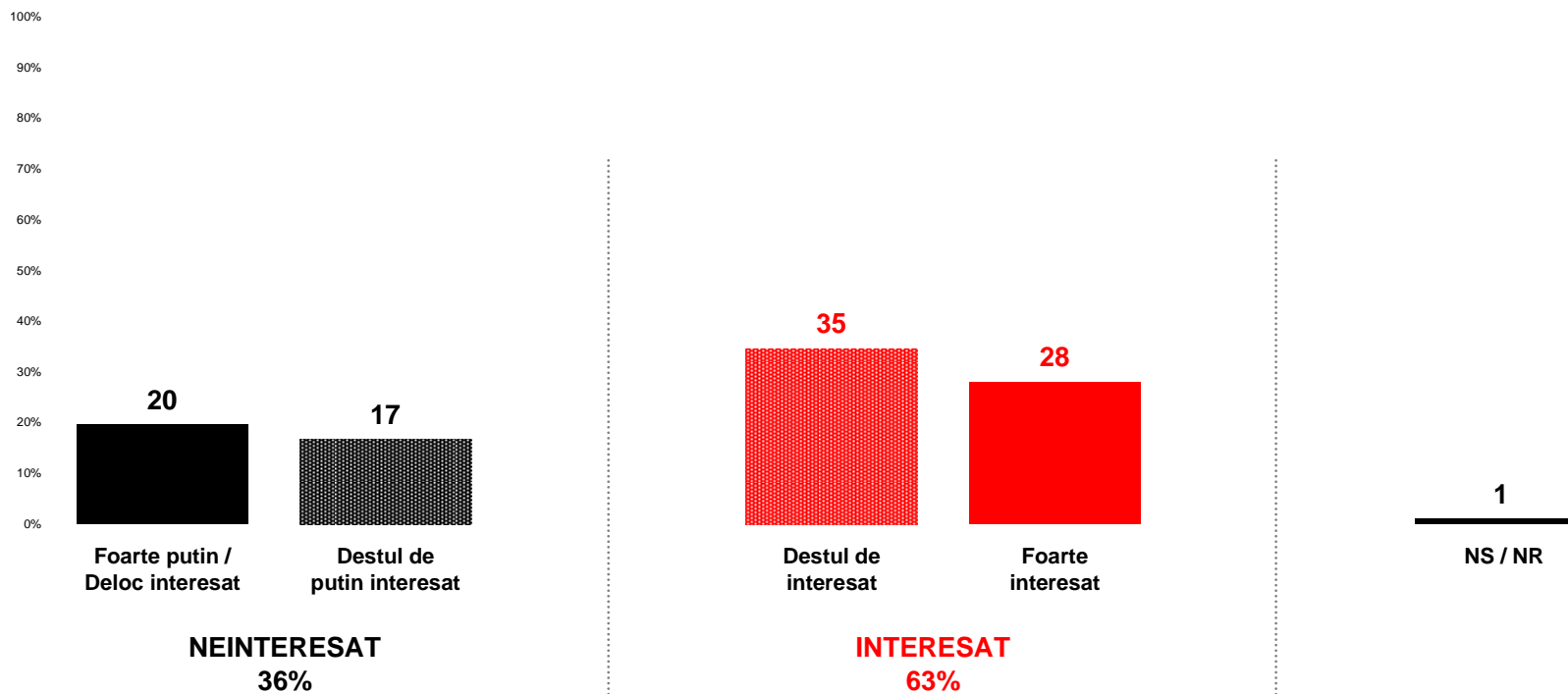
În ordinea nemulțumirii

Vot. Interes

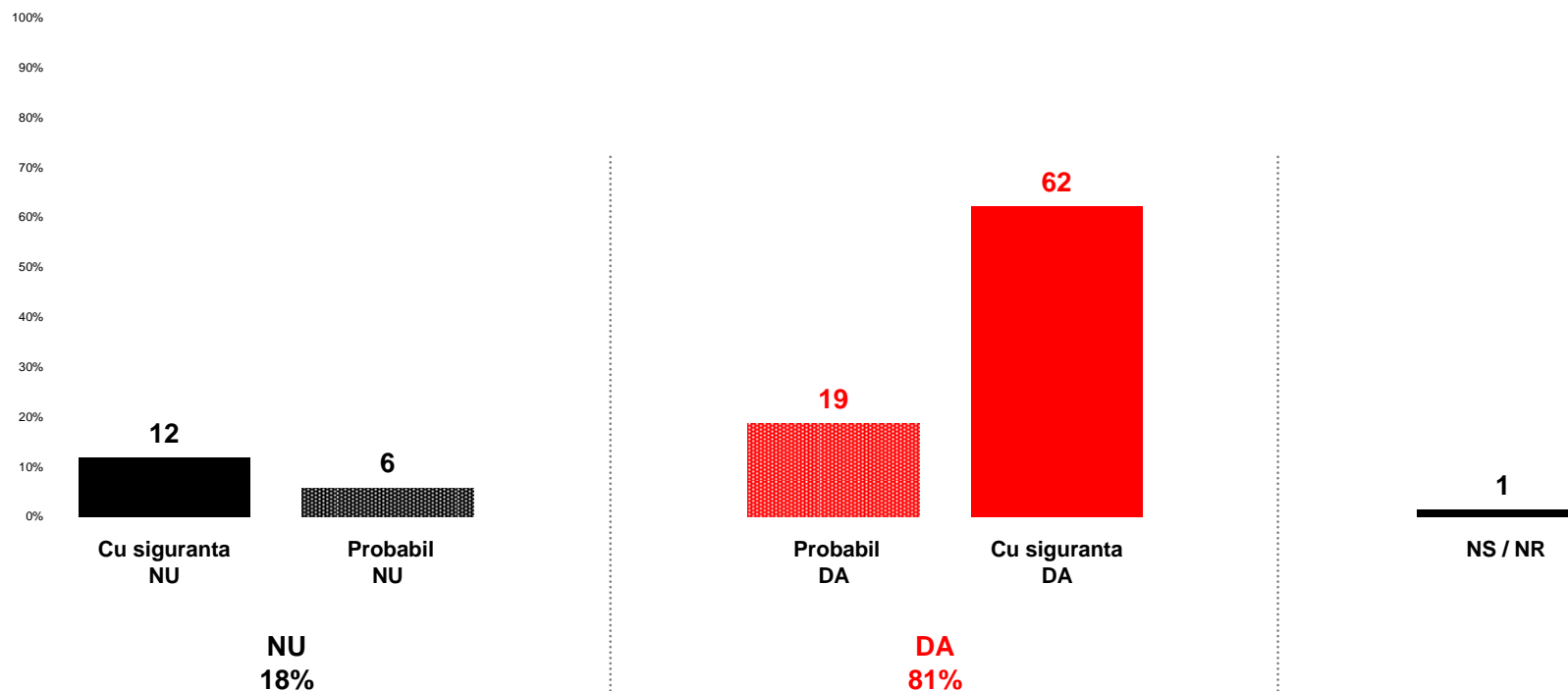
În toamna acestui an vor avea loc alegeri generale, pentru Parlamentul României. Cât de interesat sunteți de aceste alegeri?

Vot. Intenție de participare

Dacă duminică viitoare ar avea loc alegeri generale, pentru Parlamentul României, Dvs. ați merge la vot?

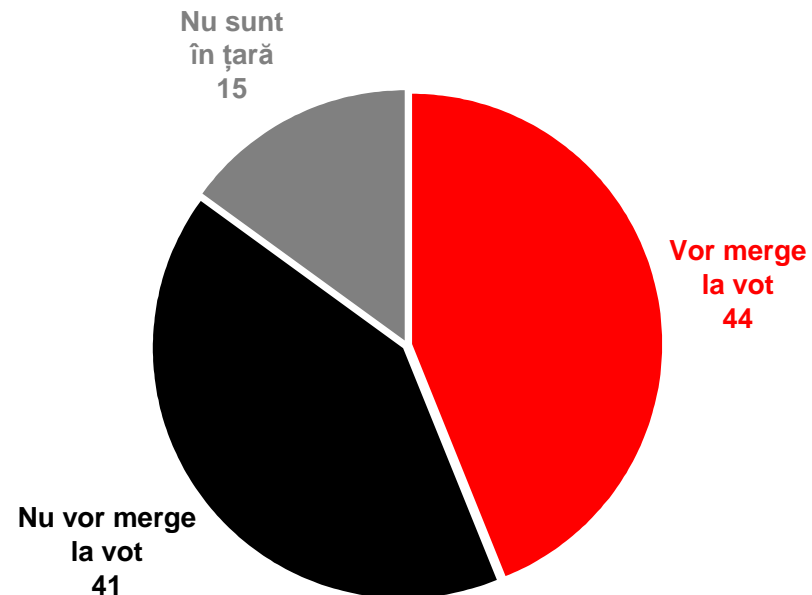

Vot. Estimare participare

Estimare participare la vot : **44% din total populație**

IPOTEZĂ: merg la vot cei care sunt în țară (85% din total populație), sunt interesați de politică și declară că merg cu siguranță la vot

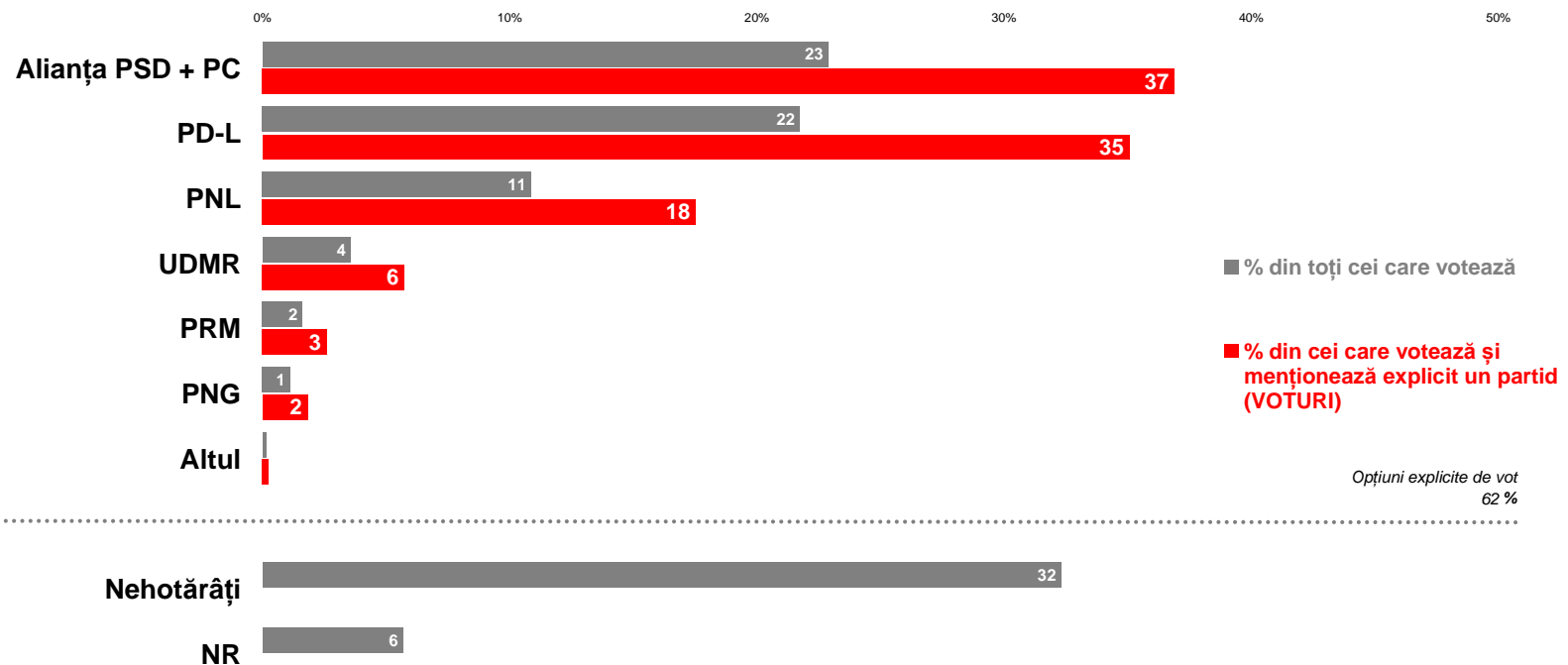

Vot. Rezultatul votului

Dacă duminică viitoare ar avea loc alegeri generale, pentru Parlamentul României, Dvs. cu candidații cărui partid ați vota?

% din cei care estimăm că vor merge la vot (44% din populație)

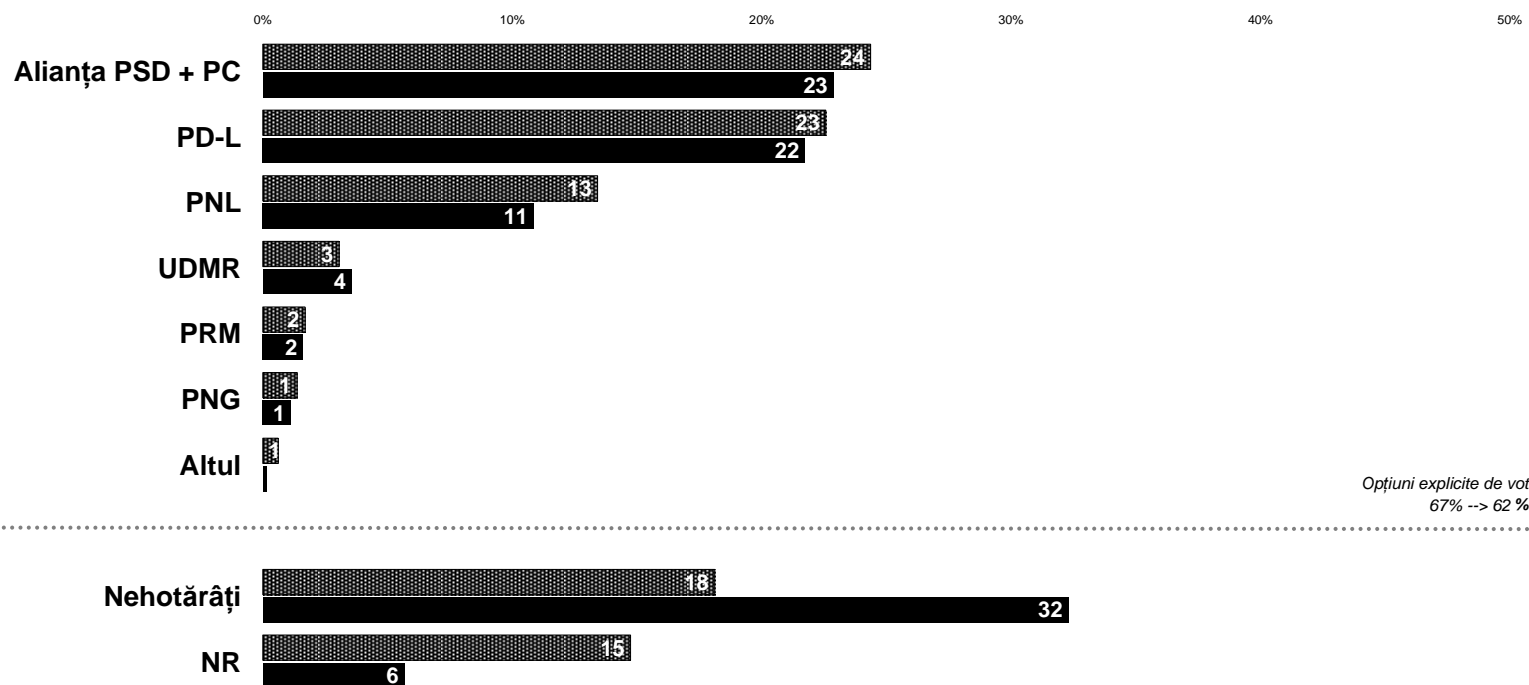
Vot. Comparație Sept – Oct 2008

Vot politic. Comparație Septembrie – Octombrie 2008

% din toți cei care estimăm că vor merge la vot (inclusiv nehotărâți)

■ Sep 2008
■ Oct 2008

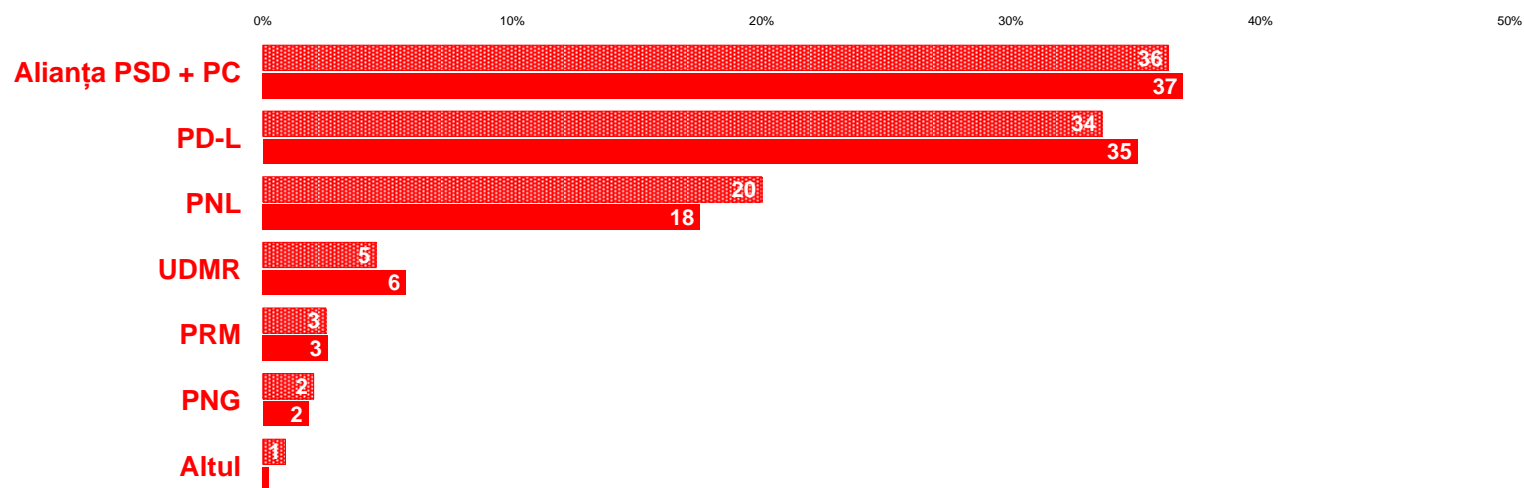
Vot. Comparație Sept – Oct 2008

Vot politic. Comparație Septembrie – Octombrie 2008

■ Sep 2008
■ Oct 2008

% din toți cei care estimăm că vor merge la vot și care au o opțiune bine definită de vot

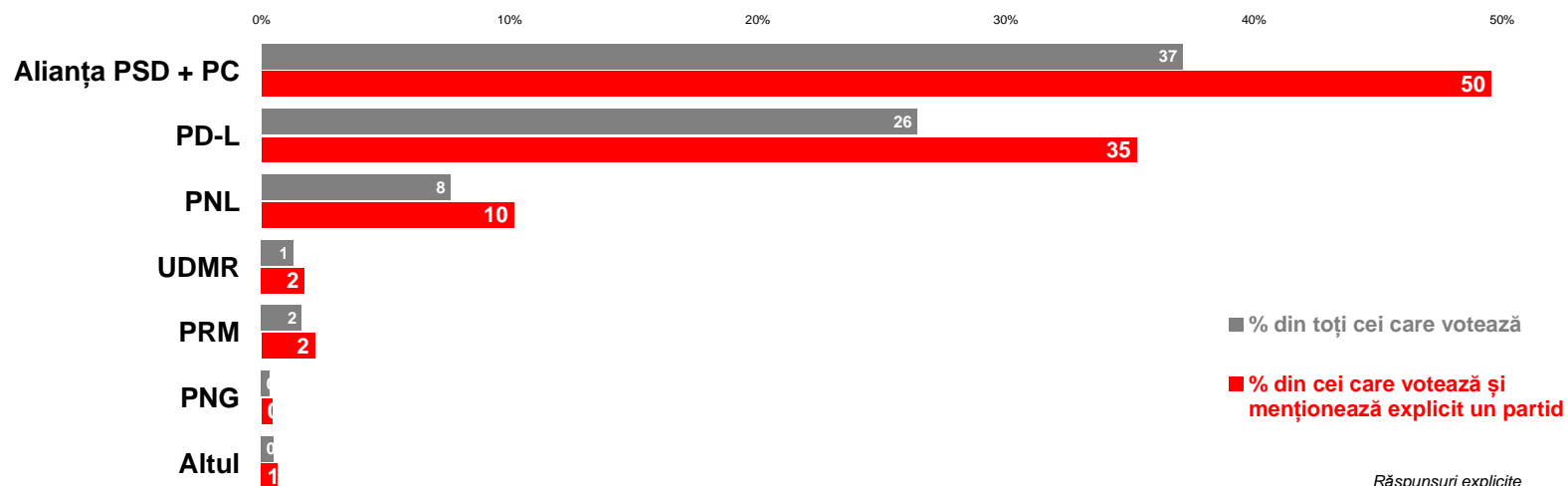

Vot. Estimare câștigător

Indiferent de opțiunea Dvs. de vot, cine credeți că va câștiga alegerile parlamentare din această toamnă?

% din cei care estimăm că vor merge la vot (44% din populație)

Răspunsuri explicite
75 %

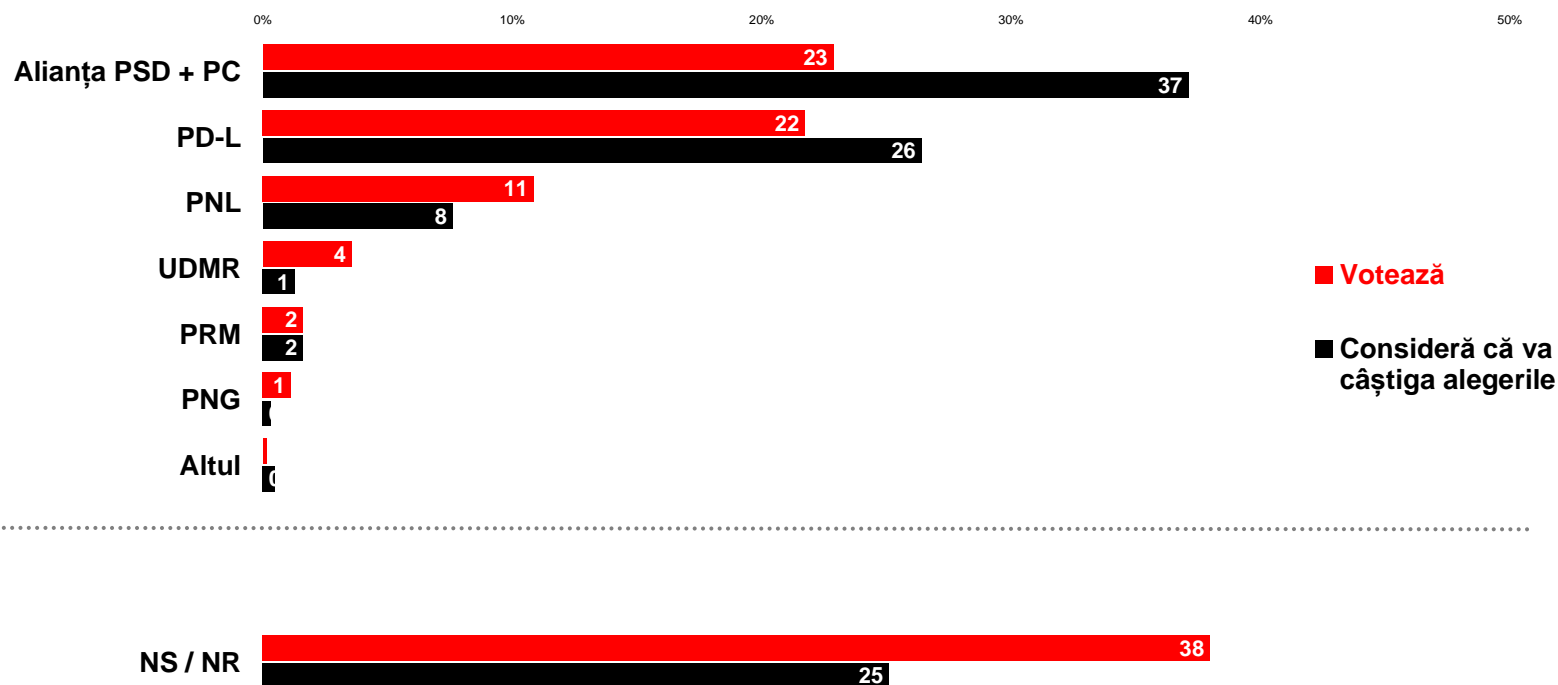
NS / NR 25

Vot. **Vot vs Estimare câștigător**

Vot politic vs Estimare câștig alegeri

Comparație în rândul tuturor celor care vor merge la vot

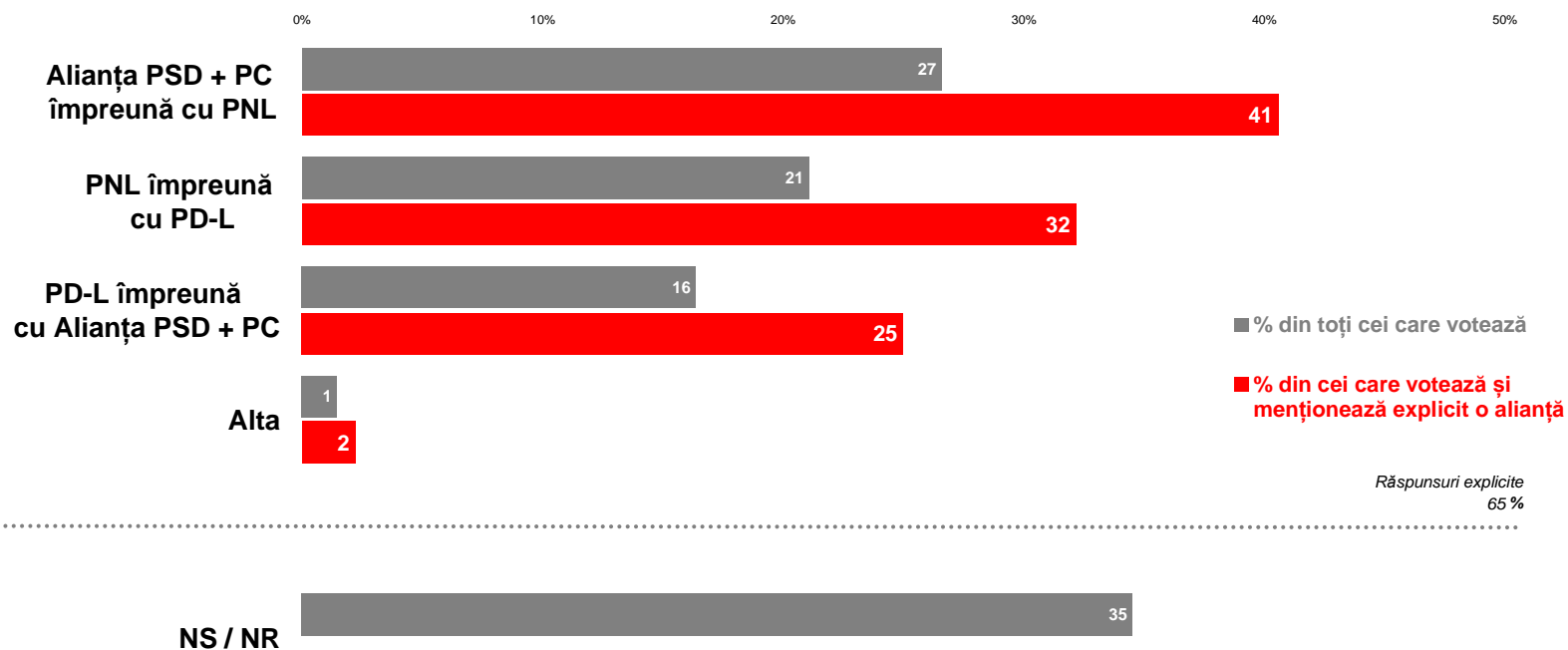

Alianța de guvernare

E posibil ca nici un partid să nu poată să formeze guvernul de unul singur. În această situație, care vi se pare cea mai potrivită alianță politică pentru formarea Guvernului?

% din cei care estimăm că vor merge la vot (44% din populație)

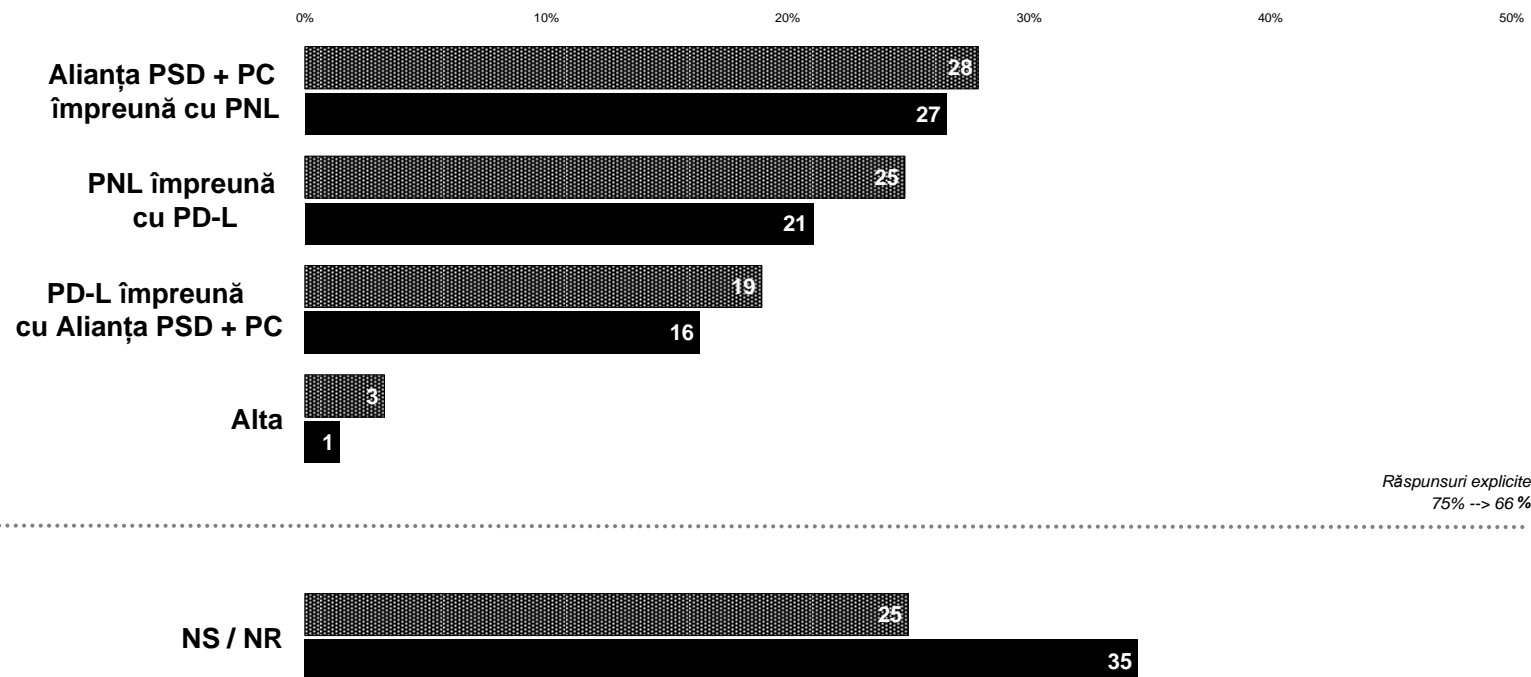
Alianța. Comparație Sept – Oct 2008

Alianța guvernamentală preferată. Comparație Septembrie – Octombrie 2008

% din toți cei care estimăm că vor merge la vot (inclusiv nehotărâți)

■ Sep 2008
■ Oct 2008

Alianța. Comparație Sept – Oct 2008

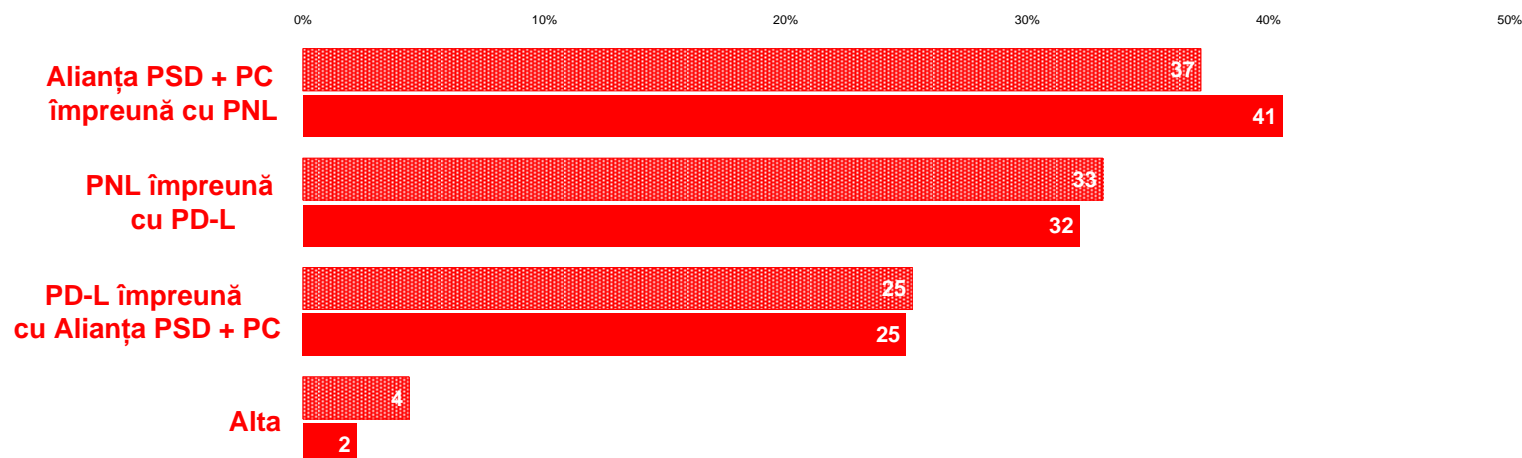

Alianța guvernamentală preferată. Comparație Septembrie – Octombrie 2008

■ Sep 2008

■ Oct 2008

% din toți cei care estimăm că vor merge la vot și care au un răspuns bine definit

Atribute. Profile

Care din următoarele partide credeți că este cel mai capabil să rezolve următoarele probleme cu care se confruntă România în momentul de față?

DIN TOTAL POPULATIE care merge la vot

	PARTIDE						NS / NR	
	PSD + PC	PD-L	PNL	PRM	PNG	UDMR	Nici unul	NS / NR
1 Construcția și repararea drumurilor și autostrăzilor	28	25	9	1	0	1	16	20
2 Creșterea nivelului de trai al românilor	29	24	8	1	1	1	16	19
3 Servicii mai bune de sănătate	27	25	9	1	1	0	15	21
4 Dezvoltarea școlii și a serviciilor de educație	28	24	9	1	1	1	16	21
5 Rezolvarea problemelor legate de mediul înconjurător (inundații, tăierea pădurilor, alunecări de teren)	27	23	9	2	1	1	17	21
6 Oprirea creșterii prețurilor	28	23	9	1	1	1	18	19
7 Mărirea pensiilor	33	22	10	1	0	0	14	18
8 Sprijinirea agricultorilor	29	24	9	1	1	0	16	20
9 Atragerea fondurilor de la Uniunea Europeană	29	24	9	1	0	1	14	22
10 Realizarea creșterii economice	28	25	10	1	1	1	15	19
11 Reducerea infracționalității	27	24	9	3	1	0	16	20
12 Mărirea salariilor	29	25	10	2	1	0	16	18
13 Combaterea corupției	27	23	8	3	1	1	19	18
14 Convingerea românilor din străinătate să se întoarcă acasă	29	23	8	1	0	0	20	18
15 Evitarea crizei financiare care a cuprins alte țări din lume	28	22	8	1	1	1	18	21
16 Apărarea interesului național	27	24	9	3	1	0	14	21
MEDIE ATRIBUTE	28	24	9	1	1	1	16	20
VOT PARTID	23	22	11	2	1	4	32	6
POTENTIAL NETTRANSFORMAT IN VOT	6	2	-2	0	0	-3		

Atribute. Diferențe față de medie

Care din următoarele partide credeți că este cel mai capabil să rezolve următoarele probleme cu care se confruntă România în momentul de față?

DETINERE ATRIBUTE diferente fata de medie

	PARTIDE						NS / NR	
	PSD + PC	PD-L	PNL	PRM	PNG	UDMR	Nici unul	NS / NR
1 Construcția și repararea drumurilor și autostrăzilor	0	1	0	-1	0	0	0	0
2 Creșterea nivelului de trai al românilor	1	0	0	0	0	0	0	0
3 Servicii mai bune de sănătate	-1	1	0	0	0	0	-1	1
4 Dezvoltarea școlii și a serviciilor de educație	-1	0	0	0	0	0	-1	1
5 Rezolvarea problemelor legate de mediul înconjurător (inundații, tăierea pădurilor, alunecări de teren)	-1	-1	0	0	0	1	0	1
6 Oprirea creșterii prețurilor	0	-1	0	-1	0	0	2	-1
7 Mărirea pensiilor	5	-2	1	0	0	0	-2	-1
8 Sprijinirea agricultorilor	1	0	0	0	0	0	0	0
9 Atragerea fondurilor de la Uniunea Europeană	0	0	0	-1	0	0	-2	2
10 Realizarea creșterii economice	0	1	1	0	0	0	-1	0
11 Reducerea infracționalității	-2	0	0	1	0	0	0	1
12 Mărirea salariilor	1	1	1	0	0	0	0	-2
13 Combaterea corupției	-1	0	-1	2	1	0	2	-2
14 Convingerea românilor din străinătate să se întoarcă acasă	1	0	-1	-1	0	0	4	-2
15 Evitarea crizei financiare care a cuprins alte țări din lume	0	-1	-1	0	0	0	2	1
16 Apărarea interesului național	-1	0	0	1	0	0	-2	1

Legenda:

DA Detine atributul (peste media proprie)
NU Nu detine atributul (sub media proprie)

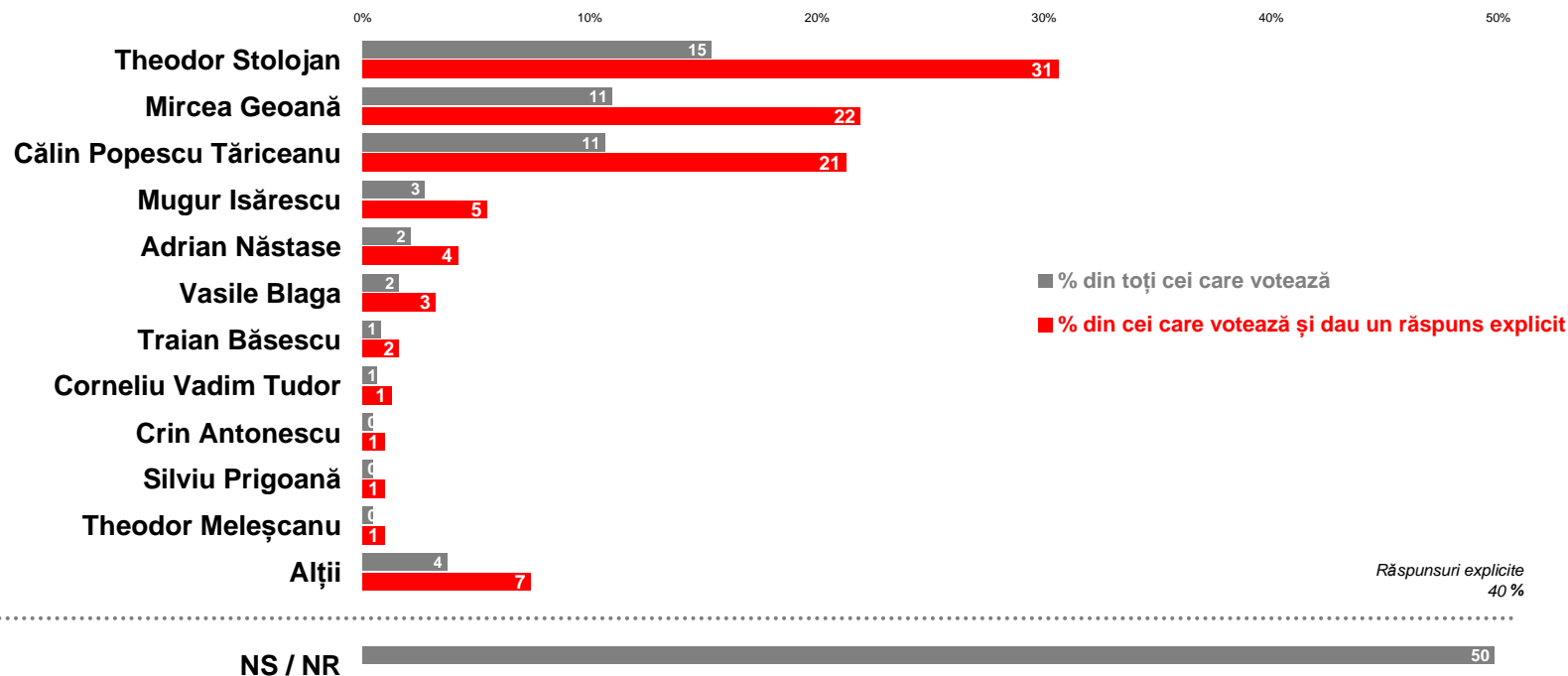
Primul Ministru. Spontan

**După părerea Dvs, cine credeți că este cel mai potrivit să fie
Primul Ministru al României, în urma alegerilor din această toamnă?**

Întrebare deschisă. Răspunsuri spontane.

% din cei care estimăm că vor merge la vot (44% din populație)

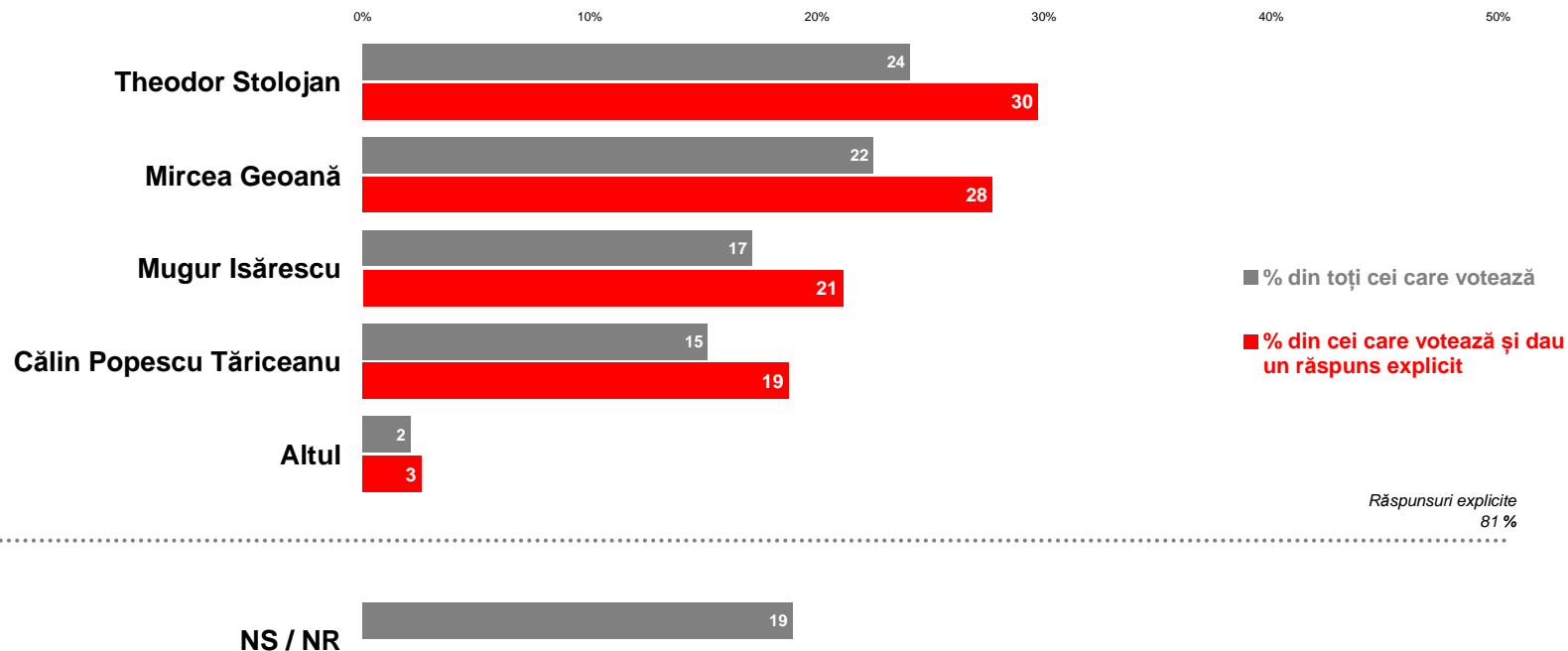
Primul Ministru. Asistat

Dintre următorii, cine credeți că ar trebui să fie Prim Ministru în România în urma alegerilor parlamentare din această toamnă?

Listă.

% din cei care estimăm că vor merge la vot (44% din populație)

Vă mulțumim!

Mihai Motoc General Manager	mihai.motoc@ccsb.ro
Mirel Palada Executive Director	mirel.palada@ccsb.ro

CCSB
Compania de Cercetare Sociologică și **Branding**
Maria Rosetti 36 Sector 2 București România
www.ccsb.ro